

Asia: VN/23281/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Verohallinnon näkökulmasta lisääntyvä läpinäkyvyys ja siihen liittyvät ehdotetut muutokset ovat kannatettavia.

Ehdotuksen mukaan vaalirahoitusilmoituksessa tulisi ilmoittaa myös vaalikampanjan kulut ylittävä vaalirahoitus ja lisäksi se, siirtyykö ylijäävä vaalirahoitus ehdokkaan omiin varoihin vai ehdokkaan tukiryhmän tai muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön varoihin. Verohallinto kannattaa ehdotusta.

Esityksen perusteluissa on hyvin todettu, että ylijäävän vaalirahoituksen siirtyessä joko ehdokkaan omiin varoihin tai tukiryhmän tai yhteisön varoihin tulee ottaa huomioon myös mahdolliset erilaiset veroseuraamukset sekä Verohallinnon ohjeistukset. Ehdokkaan itsensä rahana saama vaaliavustus (esimerkiksi ehdokkaan omalle pankkitilille tai tilille, johon vain ehdokkaalla on käyttöoikeus) on lähtökohtaisesti hänelle veronalainen lahja.

Verohallinto on antanut ohjeen Vaaliavustusten ja vaalimenojen käsittely verotuksessa (diaarinumero A77/200/2017). Ohjeen luvussa 2 on käsitelty ehdokkaan tukemiseksi varatun rekisteröimättömän varallisuuskokonaisuuden yleishyödyllisyyttä seuraavasti: "Tuloverolakiin lisätyn säännöksen mukaan yleishyödylliseksi yhteisöksi katsotaan ehdokkaan tukemiseksi varattu varallisuuskokonaisuus. Käytännössä tällaisella varallisuuskokonaisuudella tarkoitetaan ehdokkaan tukiryhmän hallinnoimia varoja, jotka on tarkoitettu käytettäväksi ehdokkaan hyväksi yleisissä vaaleissa. Tukiryhmän ei siis tarvitse rekisteröityä yhdistykseksi, jotta sitä pidettäisiin yleishyödyllisenä yhteisönä. Jos varoja käytetään muuhun tarkoitukseen kuin ehdokkaan vaalimenoihin, kysymyksessä ei ole yleishyödyllinen yhteisö." Verohallinnon tämänhetkisessä ohjeessa ei ole otettu huomioon tilannetta, jossa rekisteröimättömän tukiryhmän saama vaalirahoitus ylittää kampanjan kulut. Jotta tällaista ehdokkaan tukemiseksi varattua varallisuuskokonaisuutta voidaan pitää verotuksessa yleishyödyllisenä, sen varoja tulee käyttää vain yleishyödylliseen tarkoitukseen. Esitysluonnoksen perusteella jää epäselväksi, voisiko tukiryhmä

käyttää ylijäävää vaalirahoitusta muuhun kuin vaaliehdokkuuteen liittyviin menoihin ja mikä tällainen tarkoitus voisi olla.

Sajaan on annettava veronalaisesta tulosta tai lahjasta Verohallinnolle veroilmoitus. Vaalirahotuslain mukainen ilmoitus Valtiontalouden tarkastusvirastolle ei korvaa Verohallinnolle annettavia veroilmoituksia.

Keskinen Mia
Verohallinto